

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
проф. О.В. Власенко

20 19 р.

Онкологія

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 “Охорона здоров’я”
спеціальності 222 “Медицина”
мова навчання українська

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: _____
_____
_____

РЕЦЕНЗЕНТИ: _____
_____
_____

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри променевої діагностики, променевої терапії та онкології

“29” серпня 20 року, протокол №1

Схвалено вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Протокол від « _____ » _____ 20__ р. № _____

Вчений секретар _____ (Серебреннікова О.А.)
(підпис) (прізвище та ініц

Змістовний модуль 1.

Організація онкологічної допомоги населенню. Основи теоретичної та експериментальної онкології.

Статистика і епідеміологія злоякісних пухлин.

Джерела статистичної інформації.

Організація онкологічної служби.

Структура онкологічних закладів, їх функції.

Роль міжнародних організацій (ВОЗ, МАВР) в вивченні та організації лікування злоякісних пухлин.

Захворюваність і смертність від злоякісних пухлин.

Основні принципи МСЕК і реабілітації онкологічних хворих.

Основи медичної етики і деонтології.

Класифікація пухлин

Пухлини і пухлиноподібні процеси.

Доброякісні пухлини. Характеристика, особливості росту.

Частота малігнізації доброякісних пухлин. Фактори, які впливають на малігнізацію пухлин.

Класифікація злоякісних пухлин (епітеліальних, сполучнотканинних).

Ступені диференціації злоякісних пухлин. Зв'язок їх із клінічним перебігом.

Пограничні пухлини.

Вади розвитку та дизонтогенетичні пухлини (тератоми та інші).

Місцеводеструючі пухлини (десмоїд та інші).

Сучасні погляди про АПУД-систему. Пухлини АПУД – системи.

Паранеопластичний синдром.

Шляхи метастазування злоякісних пухлин.

Морфологія пухлин

Значення морфологічних методів дослідження в діагностиці передпухлинних захворювань.

Дисплазія і преінвазивний рак.

Форми росту і розповсюдження пухлин.

Класифікація пухлин за системою TNM.

Гістологічна класифікація пухлин.

Основи теоретичної онкології

Структура і функції нормальної клітини.

Етіологія пухлин.

Хімічний канцерогенез.

Фізичні бластомогенні фактори.

Ендокринний канцерогенез

Вірусний канцерогенез.

Канцерогенез на рівні клітини.

Канцерогенез на рівні органу.

Клінічні і морфологічні поняття передраку.

Основи генетики і цитогенетики пухлин.

Основи імунології пухлин.

Змістовний модуль 2.

Сучасні методи обстеження в клінічній онкології. Загальні принципи лікування злоякісних пухлин.

Основні скринінгові програми для ранньої діагностики злоякісних утворень в Україні та світі.

Клінічно-лабораторні методи обстеження хворих.

Дослідження кісткового мозку.

Рентгендіагностика.

Томографія, мамографія, пневмоперитонеум, урографія.

Ангіографія, лімфографія.
Комп'ютерна томографія.
Ядерно-магнітний резонанс.
Ультразвукова діагностика.
Радіонуклідні методи діагностики.
Ендоскопія органів шлунково-кишкового тракту.
Лапароскопія.
Ендоскопія трахеї, бронхів.
Цитологічні дослідження в діагностиці новоутворів.
Гістологічне дослідження пухлини.
Імунологічні методи дослідження, маркери пухлин.
Загальні принципи лікування злоякісних пухлин
Особливості онкологічних операцій.
Поняття абластики і антибластики.
Показання і протипоказання хірургічного лікування онкологічних хворих.
Операбельність і резектабельність.
Поняття про радикальність операції.
Економні і зберігаючі операції.
Комбіновані операції.
Паліативні і симптоматичні операції в онкологічних хворих.
Передопераційна підготовка онкологічних хворих.
Ступінь ризику при хірургічних втручаннях.
Особливості післяопераційного ведення онкологічних хворих.
Класифікація післяопераційних ускладнень за патогенетичними ознаками (септичні, ускладнення зі сторони легень та ін.)
Віддалені результати хірургічного лікування злоякісних пухлин.
Загальні принципи променевої терапії злоякісних пухлин.
Променева терапія як самостійний метод радикального і паліативного впливу на пухлинний процес.
Променева терапія як компонент комбінованого лікування.
Загальні принципи медикаментозної терапії злоякісних пухлин.
Медикаментозна терапія як самостійний метод радикального і паліативного впливу на пухлинний процес.
Медикаментозна терапія як компонент комбінованого методу.
Гормонотерапія злоякісних пухлин.
Основи імунотерапії злоякісних пухлин.
Симптоматичне лікування онкологічних хворих.
Комбіноване і комплексне лікування.

Змістовний модуль 3.

Пухлини голови та шиї. Пухлини органів грудної порожнини

Злоякісні захворювання губи, слизової порожнини рота, злоякісні пухлини язика і слизової порожнини рота, язика, гортані, ротоглотки, слинних залоз, пухлини верхньої щелепи, злоякісні пухлини нижньої щелепи, пухлини носоглотки, пухлини гортані, злоякісні пухлини щитоподібної залози, невrogenні пухлини шиї, мезенхімальні пухлини шиї, дизембріональні пухлини шиї: захворюваність, основні причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, методи діагностики і ранньої діагностики, методи морфологічної діагностики; класифікація за системою TNM; методи лікування; хірургічне лікування, регіонарна хіміотерапія; принципи комбінованого і комплексного лікування; найближчі та віддаленні результати лікування; первинна та вторинна профілактика пухлин.
Рак стравоходу: захворюваність, основні причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, діагностика стравоходу Баретта, класифікація за стадіями TNM; методи лікування; хірургічне лікування (радикальні, паліативні і симптоматичні операції); загальні принципи комбінованого і комплексного лікування; найближчі та віддаленні результати лікування; методи медичної реабілітації, профілактика раку стравоходу

Рак легені: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика раку легені, диференціальна діагностика, класифікація, лікування: хірургічне лікування (загальні принципи, методи); комбіноване і комплексне лікування; найближчі і віддалені результати лікування; профілактика раку легень. Метастатичні пухлини легень: діагностика, диференціальна діагностика, методи лікування. Пухлини середостіння (тимома, тератома): захворюваність, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, лікування: хірургічне лікування; комбіноване і комплексне лікування; найближчі і віддалені результати лікування

Змістовний модуль 4.

Пухлини органів черевної порожнини. Заочеревинні позаорганні пухлини

Рак шлунка: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання шлунка; клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, методи інструментальної діагностики; методи скринінгу на рак шлунка; класифікація за стадіями TNM; лікування: хірургічне лікування (історія, роль вітчизняних вчених, загальні принципи) радикальні операції, роль лімфаденектомії; паліативні та симптоматичні операції; принципи комбінованого і комплексного лікування; найближчі та віддалені результати лікування; методи медичної реабілітації; первинна та вторинна профілактика раку шлунка.

Рак підшлункової залози: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація; загальні принципи і методи лікування; комбіноване і комплексне лікування; найближчі та віддалені результати лікування; профілактика раку підшлункової залози.

Рак печінки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація; загальні принципи і методи лікування; комбіноване і комплексне лікування; профілактика раку підшлункової залози.

Рак ободової кишки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, методи ранньої діагностики, диференціальна діагностика; класифікація; хірургічне лікування (загальні принципи, роль вітчизняних вчених, радикальні, паліативні і симптоматичні операції), комбіноване і комплексне лікування; найближчі та віддалені результати лікування.

Рак прямої кишки та анального каналу: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика; класифікація; лікування: хірургічне лікування (роль вітчизняних вчених): радикальні, паліативні і симптоматичні операції, комбіноване і комплексне лікування; найближчі та віддалені результати лікування.

Методи скринінгу на рак ободової кишки. Методи медичної реабілітації; первинна і вторинна профілактика пухлин товстої кишки. Рак великого дуоденального сосочка.

Рак позапечінкових жовчних протоків.

Рак жовчного міхура.

Первинний і метастатичний рак печінки.

Пухлини тонкої кишки.

Методи діагностики раку ободової кишки.

Методи лікування раку ободової кишки.

Клінічна картина і діагностика раку прямої кишки.

Лікування раку прямої кишки

Заочеревинні позаорганні пухлини

Доброякісні заочеревинні позаорганні пухлини.

Злоякісні заочеревинні неорганні пухлини.

Клініка і діагностика заочеревинних пухлин.

Методи лікування злоякісних заочеревинних пухлин.

Змістовний модуль 5.

Пухлини жіночих статевих органів

Рак тіла і шийки матки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, класифікація, методи скринінгу на рак шийки матки; диференціальна діагностика, лікування: хірургічне лікування, комбіноване і комплексне лікування; найближчі і віддалені результати лікування; профілактика раку шийки матки.

Рак яєчників: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування; найближчі і віддалені результати лікування.

Пухлини органів сечовиділення

Рак нирки, сечоводу, сечового міхура, передміхурової залози, яєчка, статевого члену: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, лікування: хірургічне лікування; комбіноване і комплексне лікування; найближчі і віддалені результати лікування, профілактика раку нирки, сечового міхура передміхурової залози.

Змістовий модуль 6.

Пухлини шкіри

Рак шкіри, меланома: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, лікування: хірургічне; комбіноване у комплексне; найближчі і віддалені результати лікування; первинна і вторинна профілактика.

Пухлини кісток та м'яких тканин захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, лікування: хірургічне; комбіноване у комплексне; найближчі і віддалені результати лікування; первинна і вторинна профілактика.

Змістовний модуль 7.

Пухлини системи кровотворення

Лімфома Ходжкіна, Неходжкінські лімфоми: захворюваність, причини, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування.

Клініка, діагностика та лікування лейкозів.

Клініка, діагностика та сучасне лікування мієломної хвороби.

Пухлини у дітей

Клініка, діагностика та лікування пухлин нирок.

Клініка, діагностика та лікування неврогенних пухлин.

Тератоїдні пухлини.

Гемобластози.

Пухлини кісток.

Змістовний модуль 8.

Пухлини молочних залоз

Рак молочної залози: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, методи скринінгу на рак молочної залози, класифікація ТОМ та за стадіями, лікування: хірургічне, комбіноване і комплексне; найближчі і віддалені результати лікування; методи медичної реабілітації; первинна і вторинна профілактика.

Невідкладні стани в онкології

Особливості загально хірургічних ускладнень в онкології (перитоніт, кровотеча, непрохідність).

Синдром верхньої порожнистої вени

Синдром компресії спинного мозку

Патологічні переломи. шок;

гостра крововтрата, профузна кровотеча;

гостра серцева недостатність;

гостра дихальна недостатність, зокрема асфіксії;

